

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

Ганна ТОЛСТАНОВА

2022

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДО АСПІРАНТУРИ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 292 МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
на здобуття ступеня доктора філософії
(третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 29 МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ
ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Київ 2022

Розробники програми:

1. Філіпенко Антон Сергійович, професор кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор
2. Стаканов Роман Дмитрович, професор кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин, д.е.н., доцент
3. Поліщук Ліна Сергіївна, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент

Ухвалено Вчену радою Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка від «27» квітня 2021 р., протокол № 10.

Директор _____ В.В.Копійка

Гарант освітньо-наукової програми _____ А.С.Філіпенко

Програма підготовлена авторським колективом кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин під керівництвом професора кафедри А.С.Філіпенка.

Дана програма передбачає глибоке знання матеріалу про сучасний стан розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин та основні проблеми, що існують у даній галузі.

Вступники до аспірантури за спеціальністю 056 – міжнародні економічні відносини при складанні вступного іспиту зі спеціальності мають виявити знання предмета та об'єкту міжнародних економічних відносин як науково-дослідницької сфери, показати уміння комплексно аналізувати матеріал та розуміння системності як наукового підходу, що є принципово важливим у пізнанні сутності світового господарства і міжнародних економічних відносин

Іспит зі спеціальності має усну форму проведення.

Оцінка за іспит складається з оцінки відповіді на білет (0-75 балів) та оцінки дослідницької пропозиції (0-25 балів)

Критерії оцінки:

- “відмінно” (90-100 балів) – досконале знання теоретичних і практичних аспектів курсу з обраної спеціальності;
- “добре” (75-89 балів) – ґрунтовне знання основних питань курсу з обраної спеціальності;
- “задовільно” (60-74 бали) – знання ключових питань з обраної спеціальності;
- “незадовільно” (1-59 балів) – незнання ключових питань з обраної спеціальності, невміння підкріплювати теоретичні викладки прикладами з практики.

ВСТУП

Предмет курсу “Історія міжнародних економічних відносин”.

Системність та об'єктивність міжнародних економічних відносин. Основні поняття та категорії і їх генезис. Загальна характеристика основних форм МЕВ. Теоретико-методологічна основа міжнародних економічних відносин сучасності. Зростання єдності світової цивілізації та світового господарства. Необхідність і значення вивчення історії міжнародних економічних відносин. Економічні зв'язки Давніх цивілізацій, античності, середньовіччя, індустріальної доби, постіндустріалізму. Розвиток світогосподарських зв'язків на території сучасної України.

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО ЯК СИСТЕМА

Міжнародні економічні відносини як наука та система знань. Цивілізаційний, формацийний та релігійно-міфічний підходи до історії людського суспільства і його економічних відносин.

Передумови формування індустріальної цивілізації та світового ринку. Роль географічних відкриттів у розвитку світового ринку. Зрушення у сфері виробництва та економічних формах суспільства. Перший промисловий

переворот. Первісне нагромадження капіталу та його характерні риси. Зовнішня торгівля як джерело нагромадження капіталу. Жовтневий переворот у Росії та поділ світового господарства на дві протилежні системи.

Посилення процесу монополізації виробництва і капіталу. Поглиблення процесу інтернаціоналізації господарського життя.

Необхідність відбудови системи світогосподарських зв'язків у повоєнний період. План Маршалла. Участь країн, що розвиваються, у світогосподарських процесах. Поділ світового господарства на “центр” і “периферію”. Нерівномірності розвитку та загострення суперечностей між ними. Зміни в розстановці сил у світовому господарстві. Бреттон-Вудські угоди як основа функціонування повоєнної світової валютної системи. Міжнародний Валютний Фонд (МВФ), Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) - їх роль у розвитку міжнародного економічного співробітництва.

Зміни у масштабах, формах і напрямах вивозу капіталу. Створення змішаних компаній, пряме зарубіжне інвестування. Формування світових центрів економічної сили. Посилення ролі ТНК у світовій економіці. Стан та тенденції розвитку міжнародної торгівлі в повоєнний період.

Місце України в системі світового господарства.

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА

Світове господарство і національні економічні інтереси. Структурні рівні міжнародної економічної системи. Суб'єкти та об'єкти світогосподарських зв'язків.

Інтернаціоналізація господарського життя, глобалізація економічного зростання як чинники цілісності міжнародної економічної системи. Критерії і показники цілісності світового господарства.

Інформаційно-технологічний спосіб виробництва, ноосферно-космічна цивілізація в системі світогосподарських зв'язків ХХІ століття. Вплив цифрової економіки, технологічних інновацій, екологічних змін на розвиток основних форм МЕВ.

Темпи і пропорції всесвітнього господарства. Тенденції формування світової економічної рівноваги. Механізми забезпечення світової економічної рівноваги. Протиріччя як рушійна сила формування світової економічної системи. Шляхи гармонізації міжнародних економічних відносин. Глобальні мережі світового господарства: вартісні, виробничі, інноваційні, корпоративні, регуляторні.

МІЖНАРОДНИЙ ПОДІЛ І КООПЕРАЦІЯ ПРАЦІ

Міжнародний поділ праці як продукт індустріальної цивілізації. Взаємозв'язок світового ринку та міжнародного поділу праці. Міжнародний поділ праці - основа міжнародних економічних відносин. Одиничний, частковий та загальний поділ праці. Характеристика основних моделей міжнародної торгівлі: теорія абсолютних переваг А. Сміта, порівняльних переваг Д. Рікардо. Неокласична модель Хекшера-Оліна-Самуельсона.

Парадокс Леонтьєва. Неотехнологічні моделі міжнародної торгівлі: монополістичної переваги, циклу життя продукту, внутрішньогалузевої торгівлі. Новітні моделі зовнішньої торгівлі (гравітаційна модель, модель нової економічної географії). Аналіз змін в системі МПП під впливом науково-технологічної революції та глобальної соціально-економічної трансформації. Діалектика міжнародного поділу та міжнародної кооперації праці і виробництва. Міжнародна кооперація виробництва як форма міжнародної кооперації праці. Проста, складна та комплексна форми міжнародної кооперації праці.

Міжнародний поділ праці як різновидність територіального поділу праці. Головні фактори розвитку міжнародного поділу праці в сучасних умовах: забезпечення умов зростання; економія національних витрат праці, заміщення матеріальних, фінансових, технологічних, інвестиційних, трудових ресурсів.

Міжнародна спеціалізація і кооперування виробництва. Економічна ефективність міжнародного поділу праці. Порівняльні і конкурентні переваги економіки України в МПП.

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ЖИТТЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Інтернаціоналізація господарського життя - закономірність розвитку цивілізації, рушійна сила становлення і розвитку системи всесвітнього економічного спілкування. Внутрішні і зовнішні фактори інтернаціоналізації виробництва і обігу. Суть і форми прояву інтернаціоналізації господарського життя.

Особливості інтернаціоналізації обміну. Нові явища в міжнародному поділі праці. Поглиблення внутрішньогалузевої спеціалізації у світовому господарстві. Міжнародна виробнича кооперація. Науково-технологічні фактори інтернаціоналізації. Критерії і показники інтернаціоналізації господарського життя. Динаміка експортної квоти в сучасних умовах.

Від інтернаціоналізації обміну до інтернаціоналізації капіталу і виробництва. Головні етапи і стадії інтернаціоналізації господарського життя. Формування міжнародних форм виробництва, інтернаціоналізація головних факторів виробничого процесу. ТНК і розвиток міжнародних виробничих зв'язків. Вертикальна та горизонтальна інтеграція в межах ТНК. Внутрішньофірмова міжнародна спеціалізація виробництва в сучасних умовах. Інтернаціоналізація фінансового капіталу.

Екстерналізація та інтерналізація виробництва. Правило інтернаціоналізації Коуза. Проблеми та перспективи мультинаціонального виробництва. Розвиток та диверсифікація форм міжнародних економічних відносин як прояв процесу посилення інтернаціоналізації господарського життя у всесвітньому масштабі.

Особливості, критерії і показники транснаціоналізації виробництва. Індекс транснаціоналізації. Інтернаціоналізація процесу економічного зростання. Міжнародні господарські комплекси. Світовий характер сучасних

продуктивних сил та його прояв в економіці України. Регіональні та світогосподарські зв'язки України.

ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У СВІТОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Об'єктивні передумови і фактори розвитку міжнародних інтеграційних процесів. Основні фази і стадії розвитку міжнародної економічної інтеграції: преференційна зона, зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний і валютний союз, повна інтеграція. Економічні завдання та головні положення Римської угоди про "Спільний ринок". Організаційна структура ЄС. Створення митного союзу і розвиток зовнішньої торгівлі країн ЄС. Суть єдиної промислової політики. Проблеми аграрної інтеграції країн ЄС. Європейська валютна система. Єдиний Європейський акт. Маастрихтські угоди. Шляхи створення економічного і валютного союзу країн ЄС.

Західноєвропейська інтеграція і Україна. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Торгово-економічні відносини між ЄС та АКТ. Загальноєвропейське економічне співробітництво. ЄС-ЄАВТ: створення спільного західноєвропейського економічного простору. Середньоєвропейське економічне угруповання Вишеградська "четвірка". Чорноморська економічна зона, ОЧЕС.

Інтеграційні процеси в Північній Америці /НАФТА/.

Інтеграційні угруповання в країнах, що розвиваються. Південно-Східна Азія – АСЕАН; Асоціація регіонального співробітництва Південної Азії /СААРК/;

Південноамериканська економічна система /ПАЕС/; Спільний ринок країн Південного конусу /МЕРКОСУР/; економічні союзи в Африці, Магрибське економічне співтовариство, митний і економічний союзи Центральної Африки /ЮДАЕК/ та ін. Причини та особливості інтеграційних процесів в країнах, що розвиваються. Перспективи участі України в міжнародних інтеграційних об'єднаннях. Дезінтеграційні процеси сучасності: причини, фактори, механізми.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ. СВІТОВИЙ РИНOK

Зростання ролі зовнішньої торгівлі в розвитку економіки окремих країн. Обсяг, структура і напрями зовнішньої торгівлі в сучасних умовах. Головні фактори зростання міжнародного товарообміну. Географічний розподіл зовнішньої торгівлі. Зміни в товарній структурі зовнішньої торгівлі. Головні причини і наслідки збільшення взаємної торгівлі між промисловими розвинутими державами. Динаміка питомої ваги країн, що розвиваються, у міжнародній торгівлі. Проблеми реструктуризації зовнішньої торгівлі країн Східної Європи та нових незалежних держав. Місце нових індустріальних держав. Місце нових індустріальних країн у світовій торгівлі.

Сучасні зарубіжні концепції з питань міжнародної торгівлі. Нерівномірність розвитку зовнішньої торгівлі. Зовнішня торгівля головних центрів економічної сили: США, Китаю, ЄС. Світова торгівля і ТНК. Послуги як найбільш динамічний сучасний фактор сучасної світової торгівлі.

Закономірності ціноутворення на світовому ринку. Ринкова вартість і ціна виробництва, інтернаціональна вартість і світова ціна. Особливості ціноутворення в сучасну епоху. Транснаціональні корпорації та їх вплив на процес ціноутворення. Інформаційні джерела про ціни. Множинність цін. Головні етапи розвитку ціноутворення після П світової війни. Нерівномірність руху цін на світовому ринку. Демпінгові ціни. Умови торгівлі та шляхи їх гармонізації. Методи та способи регулювання міжнародної торгівлі. Оподаткування у зовнішній торгівлі. Нетарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі..

Зовнішня торгівля України. Проблеми поліпшення структури експортно-імпортних поставок. Головні фактори конкурентоздатності та їх реалізація в зовнішній торгівлі України.

МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Інтернаціоналізація капіталу та виробництва в післявоєнний час. Обсяги, динаміка і структура прямих зарубіжних інвестицій. Географічний розподіл прямих зарубіжних інвестицій. Головні потоки міжнародного капіталообміну.

Теорія прямих інвестицій і міжнародного підприємництва. Еклектична парадигма Даннінга. Тенденції розвитку міжнародної підприємницької діяльності. Проблеми і суперечності вивозу капіталу і посилення ролі транснаціональних корпорацій.

Зміна питомої ваги головних економічних центрів у вивозі капіталу, форми і види зарубіжного інвестування. Діяльність міжнародних інвестиційних інститутів у галузі вивозу капіталу. Проблеми страхування та захисту зарубіжної інвестиційної діяльності.

Головні форми спільного міжнародного підприємництва. Транснаціональні корпорації, спільні підприємства, вільні економічні зони та їх роль у сучасному світовому господарстві.

Іноземні інвестиції в економіці України. Створення політико-економічних та нормативно-правових передумов розвитку міжнародної підприємницької діяльності на території України.

МІЖНАРОДНІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ

Рушійні сили розвитку сучасного виробництва, роль науково-технічного обміну в диверсифікації глобальних виробничих мереж. Науково-технологічна революція та її вплив на розвиток форм міжнародного економічного спілкування. Структуротворча функція НТР в системі всесвітнього господарства. Глобальний характер НТР, її масштаби, темпи. Форми, масштаби і структура міжнародних науково-технічних зв'язків.

Міжнародний обмін ліцензіями, "ноу-хау". Інжинірингові послуги в міжнародних економічних відносинах. Інформаційні ринки.

Основні форми розвитку міжнародної науково-технічної кооперації. Великі міжнародні науково-технічні програми. Наукова програма ЄС "Горизонт 2020". Міжнародна програма "Інформаційна ініціатива". Науково-

технічні зв'язки Схід-Захід. Проблеми прискорення науково-технічного прогресу країн, що розвиваються. Міжнародний технологічний обмін. Формування технологічної моделі міжнародного поділу праці. Економічна ефективність міжнародного науково-технічного співробітництва.

МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ У СВІТОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Світовий ринок робочої сили і міжнародна трудова міграція. Поняття міжнародної трудової міграції. Форми міграції робочої сили. Міграція робочої сили в системі міжнародних економічних відносин. Сучасні концепції міжнародної трудової міграції.

Основні риси і напрями сучасних міграційних процесів. Роль науково-технічної революції в розвитку міграції робочої сили, наукових і інженерно-технічних кадрів. Міжнародні корпорації і міграція робочої сили. Вплив економічної інтеграції на інтернаціоналізацію ринку праці.

Основні міжнародні ринки робочої сили.

Транснаціональне регулювання ринку робочої сили. Сучасні центри міжнародного тяжіння робочої сили. Роль мігрантів в економічному розвитку країн імміграції.

Проблеми міждержавного розподілу трудових ресурсів. Боротьба за рівноправність іноземних робітників. Розгляд в ООН, МОП та інших організаціях питань відпливу кваліфікованих кадрів з країн, що розвиваються, до розвинутих країн.

Міжнародна міграція робочої сили і платіжні баланси.

МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ І КРЕДИТНІ ВІДНОСИНИ

Міжнародні валютно-фінансові і кредитні відносини як підсистема світового господарства. Підвищення ролі валютно-фінансових і кредитних інструментів у розвитку сучасних міжнародних економічних відносин. Основні структурні елементи міжнародної валютої системи, її характерні ознаки і головні тенденції розвитку. Основні платіжні засоби. Сутність і структура валютно-фінансової політики.

Режим валютних курсів і паритетів. Умови конвертованості валют. Валютні відносини. Механізм поповнення каналів міжнародного обороту платіжними засобами. Форми міжнародних розрахунків. Міжнародні валютні ринки і ринки золота. Міжнародні валютно-фінансові і кредитні установи і організації.

Основні типи міжнародних валютних систем. Бреттон-Вудська валюта система та її еволюція. Ямайська система. Валютно-фінансова система країн ЄС. Платіжні баланси і валютний курс. Проблеми міжнародної валютої ліквідності. Роль технологій блокчейн і можливості використання криптовалют у глобальній економіці. Основні засоби регулювання платіжного балансу.

Суть і основні функції міжнародних кредитних відносин. Джерела і види міжнародних кредитів. Міжнародні ринки позичкових капіталів. Вартість і

валюти міжнародного кредиту. Банки і небанківські інститути у міжнародних кредитних відносинах. Регулювання руху капіталу.

ВИРОБНИЧА І ІНФОРМАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА СУЧASНИХ МЕВ

Роль інфраструктури у формуванні цілісної системи сучасних МЕВ.

Проблеми і тенденції функціонування міжнародної транспортної системи та її різних підсистем /морського, автомобільного, залізничного, трубопровідного та інших видів транспорту/. Характеристика ролі міжнародної інформаційної системи, яка забезпечує світовий виробничий процес. Система "Інтернет".

Міжнародна система зв'язку, міжнародні системи статистики, міжнародні системи стандартизації та інші елементи інфраструктурної складової системи МЕВ.

Міжнародні організації в галузі транспорту, зв'язку, інформації та інших галузей інфраструктури. Важливі міжнародні угоди в галузі виробничо-інформаційної інфраструктури. Виробнича і інформаційна інфраструктура України як фактор диверсифікації зовнішньоекономічних зв'язків.

ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Суть і об'єктивні передумови виникнення глобальних проблем світової економіки. Поняття "глобальні проблеми". Основні підходи до аналізу глобальних проблем. Неоднорідність проблем. Класифікація глобальних проблем світової економіки і причинно-наслідкові фактори їх формування.

Глобальні проблеми і їх вплив на світовий розвиток. Підходи до вирішення глобальних проблем.

Гонка озброєнь як глобальна проблема. Продовольча проблема: масштаби і перспективи. Загострення світової екологічної проблеми на сучасному етапі. Проблема сировини і її вплив на світовий економічний розвиток. Глобальна енергетична проблема і шляхи її вирішення.

Соціально-політичні проблеми. Глобальні проблеми, пов'язані з подоланням наслідків колоніалізму і неоколоніалізму, відсталості, бідності і голоду. Група глобальних проблем техніко-економічного і економічного характеру. Глобальні проблеми світового господарства, які зумовлюються розвитком науково-технічного прогресу, освіти і культури, зростанням народонаселення, посиленням охорони здоров'я, необхідністю біологічної адаптації людини.

Питання забезпечення національного суверенітету в умовах загострення глобальних проблем світового господарства.

ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Поняття загальної проблеми міжнародних економічних відносин. Основні загальні проблеми міжнародних економічних відносин. Єдність і

відміність глобальних проблем сучасності і загальних проблем міжнародних економічних відносин.

Проблеми зовнішньої заборгованості в міжнародних економічних відносинах. Соціально-економічні причини виникнення проблеми зовнішньої заборгованості. Форми, структура, масштаби зовнішньої заборгованості різних груп країн, можливості вирішення проблеми зовнішньої заборгованості. Моделі конверсії зовнішньої заборгованості.

Лібералізація світової торгівлі - загальна проблема сучасних МЕВ.

Основні види тарифних і нетарифних обмежувань у зовнішній торгівлі.

Контроль за діяльністю ТНК. Причини виникнення проблеми; національні рівні і міжнародне співробітництво в сфері контролю за діяльністю ТНК. Форми і методи контролю за діяльністю ТНК.

Концепція нового міжнародного економічного порядку /НМЕП/. Роль ООН у формуванні концепції нового міжнародного економічного порядку.

Позиції різних груп країн з проблем НМЕП. Основні напрями запровадження НМЕП. Суперечності НМЕП та його еволюція.

ПРОГНОСТИЧНІ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СВІТОГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ.

Характеристика основних футурологічних концепцій світового господарства. Прогнози розвитку світового господарства і системи міжнародних економічних відносин на середньострокову /10-15 років/ і довгострокову перспективу.

Динаміка основних світогосподарських процесів на період до 2030 року. Темпи і пропорції розвитку

світового господарства. Основні сектори світової економічної системи. Проблеми вирівнювання рівнів соціально-економічного розвитку окремих країн і регіонів. Прогнози руху основних видів ресурсів. Основні варіанти і сценарії світового економічного розвитку.

Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів.

Поняття економіко-математичної моделі. Формалізоване вираження взаємозв'язків між різними елементами системи МЕВ. Методологія і методика економіко-математичного моделювання різних підсистем МЕВ /торгової, валютно-фінансової, кредитної та ін./.

Аналіз існуючих моделей світового господарства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: історія – К., 2006.
2. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія. – К., 2008.
3. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: політика. – К., 2015.
4. Філіпенко А.С. Глобальні форми економічного розвитку: історія і сучасність. К., 2007
5. Шнирков О.І., Заблоцька Р.О. Міжнародні економічні відносини.

- Конспект лекцій. 3-е видання. – Дніпропетровськ, 2012.
6. Розвиток новітніх форм міжнародної економічної інтеграції на початку ХХІ століття / О.І.Шнирков, А.С.Філіпенко, Р.О. Заблоцька та ін.- К., 2016.
 7. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності. – Філіпенко А. С., Будкін В.С., Дудченко М.А. та ін. –К., 2004.
 8. Економічна глобалізація. Підручник. За ред. А.С.Філіпенка. – К., 2009.
 9. Канклін Г. Уявлення глобалізація. – Львів, 2016.
 10. Стратегія участі України у процесах економічної глобалізації. – Черкаси, 2016.
 11. Україна в міжнародних інтеграційних процесах / В .В. Копійка, М.С. Дорошко, В.І. Головченко та ін. : за ред. В.В. Копійки.- К. : ВПЦ “Київський університет”, 2015.
 12. Adams F.G. Globalization, Today and Tomorrow. – London & New York, 2011.
 13. Encyclopedia of Globalization. Vol.1-4. -New York; London, 2007.
 14. Jager H., Jepma C. Introduction to International Economics. Second Edition. - London, 2011.
 15. Salvatore D. International Economics. Trade and Finance. International Student Version. Eleventh Edition. - Singapore, 2014.
 16. Електронні джерела.
 17. World Trade Organization – www.wto.org.
 18. IMF – www.imf.org.
 19. World Bank – www.worldbank.org.
 20. OECD – www.oecd.org.